

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Документ за разглеждане в заседание

A7-0197/2010

14.6.2010

ДОКЛАД

относно насърчаване на достъпа на младежта до пазара на труда и укрепване на статута на стажантите, практикантите и чираците (2009/2221(INI))

Комисия по заетост и социални въпроси

Докладчик: Emilie Turunen

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	3
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....	17
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ.....	19
РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ.....	24

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно насърчаване на достъпа на младежта до пазара на труда и укрепване на статута на стажантите, практикантите и чираците (2009/2221(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид документа за оценка на Лисабонската стратегия (SEC(2010)0114),
- като взе предвид съобщението на Комисията „Нови умения за нови работни места - Изпреварващо предвиждане на потребностите на пазара на труда и осигуряване на съответстващи на тях умения“ (COM(2008)0868),
- като взе предвид работния документ на службите на Комисията - приложение към съобщението на Комисията „Нови умения за нови работни места“ (SEC(2008)3058),
- като взе предвид съобщението на Комисията „Споделен ангажимент за трудова заетост“ (COM(2009)0257),
- като взе предвид предложението за директива Съвета за прилагане на принципа на равно третиране на лицата без оглед на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация (COM(2008)0426),
- като взе предвид заключенията на Съвета „Нови умения за нови работни места - Изпреварващо предвиждане на потребностите на пазара на труда и осигуряване на съответстващи на тях умения“, приети в Брюксел на 9 март 2009 г.,
- като взе предвид Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите¹,
- като взе предвид съобщението на Комисията „Подпомагане на пълноценното участие на младите хора в образованието, трудовата дейност и обществото“ (COM(2007)0498), придружено от работния документ на службите на Комисията относно заетостта на младите хора в ЕС (SEC(2007)1093),
- като взе предвид своята резолюция от 20 май 2008 г. относно отбелязания напредък в областта на равните възможности и недискриминацията в ЕС (въвеждане на Директиви 2000/43/ЕО и 2000/78/ЕО в националното законодателство)²,
- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Стратегия на ЕС за инвестиране в младежта и за мобилизиране на нейния потенциал - обновен отворен метод на координация за справяне с предизвикателствата и възползване от възможностите, стоящи пред младежта“ (COM(2009)0200),

¹ ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16.

² ОJ C 279E, 19.11.2009, р. 23.

- като взе предвид своята законодателна резолюция от 2 април 2009 г. относно предложението за директива на Съвета за прилагане на принципа на равно третиране на лицата без оглед на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация¹,
- като взе предвид Зелената книга на Комисията относно насърчаване на мобилността с учебна цел на младите хора (COM(2009)0329),
- като взе предвид доклада на Комисията, озаглавен „Заетостта в Европа през 2009 г.“, ноември 2009 г.,
- като взе предвид изготвения за Комисията независим доклад, озаглавен „Нови умения за нови работни места: да действаме сега“, който предоставя съвети и ключови препоръки за по-нататъшното развитие на инициативата в рамките на бъдещата стратегия на ЕС за растеж и работни места до 2020 г., февруари 2010 г.,
- като взе предвид поръчания от Комисията независим доклад, озаглавен „Пътища към работни места: Настоящи практики и бъдещи нужди във връзка с интегрирането на младите хора на пазара на труда; Работещи и безработни млади хора: грижа за по-доброто им интегриране на пазара на труда“, в рамките на Проекта за младежта (Окончателен доклад за младежта, септември 2008 г.),
- като взе предвид проучването на EUROFOUND „Младежи и труд“, март 2007 г.,
- като взе предвид проучването на CEDEFOP „Ръководство за изграждане на професионална кариера: компетенции за практикуване и пътища за квалификация в Европа“, март 2009 г.,
- като взе предвид проучването на CEDEFOP „Умения за бъдещето на Европа: изпреварващо предвиждане на потребностите от професионални умения“, май 2009 г.,
- като взе предвид четвъртия доклад на CEDEFOP относно проучването на професионалното образование и обучение в Европа: обобщаващ доклад, озаглавен „Модернизирани на професионалното образование и обучение“, декември 2009 г.,
- като взе предвид перспективите за заетостта на ОИСР за 2008 г., озаглавени „Напред към добър старт? Преходи на пазара на труда при младежите в страните от ОИСР“, ноември 2008 г.,
- като взе предвид Европейския пакт за младежта, имащ за цел да насърчи участието на всички млади хора в образованието, заетостта и обществото, март 2005 г.,
- като взе предвид петиция 1452/2008, внесена от г-жа Anne-Charlotte Bailly, с германско гражданство, от името на Génération Précaire, относно справедливото стажуване и подходящия достъп на младите хора до европейския пазар на труда,
- като взе предвид Решение (C-555/07) на Съда на Европейския съюз относно

¹ ОВ С 137Е, 27.5.2010 г., стр. 68.

принципа на недопускане на дискриминация, основана на възраст, януари 2010 г.,

- като взе предвид своята резолюция от 20 май 2010 г. относно диалога между университетите и бизнеса: ново партньорство за модернизирането на университетите в Европа¹,
 - като взе предвид член 156 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
 - като взе предвид член 48 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по заетост и социални въпроси и становището на комисията по култура и образование (А7-00197/2010),
- А. като има предвид, че икономическата криза предизвика значително повишаване на безработицата в държавите-членки на ЕС; като има предвид, че младите хора бяха непропорционално засегнати от тази тенденция; като има предвид, че равнището на безработица сред младите хора се повишава по-бързо в сравнение със средния процент на безработица; като има предвид, че през декември 2009 г. в ЕС е имало над 5,5 милиона безработни млади хора под 25 години, което възлиза на 21,4 % от всички млади хора, довеждайки до парадокса, че докато младите хора представляват изключително важен елемент за системите за социално осигуряване поради застаряването на населението, в същото време те остават пренебрегнати от икономическа гледна точка,
- Б. като има предвид, че не съществуват много възможности за младите хора да намерят постоянна редовна заетост; като има предвид, че младите хора обикновено влизат на пазара на труда в нетипични, много гъвкави, несигурни и рискови форми на заетост (странична заетост на непълно работно време или заетост за определен период и т. н.) и че вероятността това да доведе до постоянна заетост е малка,
- В. като има предвид, че работодателите по-често използват стажовете и практикантските програми, за да заместят редовната заетост, като се възползват от препятствията, пред които са изправени младите хора, които искат да навлязат на пазара на труда; като има предвид, че следва да се обърне внимание на тези форми на експлоатация на младите хора и такива практики да бъдат ефективно изкоренени от държавите-членки,
- Г. като има предвид, че четири от десетте мерки, приети на извънредната среща на високо равнище на ЕС в Прага през 2009 г. по отношение на заетостта, засягат образованието, професионалното обучение, ученето през целия живот, чирачеството, улесняването на мобилността и по-доброто предвиждане на нуждите на пазара, както и на съответните умения,
- Д. като има предвид, че обществото плаща висока социална и икономическа цена за безработицата и непълната заетост сред младежите, изразяваща се в загуба на възможности за икономически растеж, отслабване на данъчната основа, което подкопава инвестициите в инфраструктура и публични услуги, повишени разходи за подобряване качеството на живота, неефективно използване на инвестициите в

¹ Приети текстове, P7_TA(2010)0187.

образование и обучение, и риск от дългосрочна безработица и социално изключване,

- Е. като има предвид, че по-младото поколение ще трябва да намали огромния държавен дълг, натрупан от сегашното поколение,
- Ж. като има предвид, че според икономическите и демографските прогнози през следващото десетилетие в ЕС ще се открият 80 милиона работни места, повечето от които ще изискват висококвалифицирана работна сила; като има предвид, че заетостта при хората с високо равнище на квалификация в ЕС като цяло е приблизително 85 %, при хората със средно равнище на квалификация – 70 %, а при тези с ниско равнище на квалификация – 50 %,
- З. като има предвид, че икономическият растеж е от особено значение за създаването на работни места, тъй като по-големият икономически растеж създава повече възможности за заетост; и като има предвид, че повече от 50 % от новите работни места в Европа са създадени от МСП,
- И. като има предвид, че преходът от образование към труд и смяната на работното място е структурно предизвикателство за младите хора в целия ЕС; като има предвид, че чиракуването има значително положително въздействие върху достъпа на младите хора до заетост, особено ако им се даде възможност да придобият работни умения и опит направо на място,
- Й. като има предвид, че образователните програми следва да бъдат значително подобрени и да се насърчава партньорството между университетите и бизнеса, ефикасните схеми за чиракуване, заемите за развитие на кариерата и инвестициите в обучение от страна на работодателите,
- К. като има предвид, че младите хора често са дискриминирани заради възрастта си, когато навлизат на пазара на труда и когато има съкращения на работни места; като има предвид, че младите жени са застрашени от безработица и бедност или от извършването на непостоянна или недекларирана работа в по-голяма степен от младите мъже; като има предвид, от друга страна, че младите мъже бяха най-силно засегнати от безработицата по време на настоящата икономическа криза; като има предвид, че младите хора с увреждания срещат още по-големи препятствия при интегрирането си на пазара на труда,
- Л. като има предвид, че достойният труд помага на младите хора да преминават от социална зависимост към самостоятелност и да избегнат бедността, и им позволява да дадат своя активен икономически и социален принос на обществото; като има предвид, че законодателството в някои държави-членки въвежда дискриминация въз основа на възраст чрез основаване единствено върху възрастта ограничения на правата на младите хора, като например по-ниско равнище на минималното заплащане за младите хора в Обединеното кралство, ограничен достъп до „дохода на активната солидарност“ (revenu de solidarité active) във Франция и по-малките помощи за безработица за младите хора в Дания, които, въпреки че целят да насърчават младите хора да намерят работа, са неприемливи и могат да контрапродуктивни, тъй като не позволяват на младите хора да започнат да водят

независим в икономическо отношение живот, особено в условията на криза, характеризираща се с висок ръст на безработицата сред младите хора,

- М. като има предвид, че ориентировъчните цели на Лисабонската стратегия за младежта и за модернизиране на професионалното образование и обучение не бяха изцяло изпълнени,
- Н. като има предвид, че съчетаването на гъвкавост и сигурност е общата стратегия за пазара на труда в ЕС, която има за цел сключване на гъвкави и надеждни договори, учене през целия живот, активни политики за пазара на труда и социално осигуряване; като има предвид, че, за съжаление, в много страни тази стратегия се тълкува твърде тясно като „гъвкавост“, като по този начин се губи философията на цялостния подход и на сигурността на заетостта и социалното осигуряване,
- О. като има предвид, че в резултат на демографските промени след 2020 г. Европейското икономическо пространство ще бъде сериозно засегнато от недостига на квалифицирана работна ръка и тази тенденция може да бъде преобърната единствено с помощта на подходящо образование, обучение и преквалификация,
- П. като има предвид, че малките и средни предприятия играят своята роля в европейската икономическа структура както благодарение на своя брой, така и на своята стратегическа роля в борбата срещу безработицата,
- 1. настоятелно призовава Комисията и държавите-членки да възприемат основан на правата подход към младежта и заетостта. Не трябва да се правят компромиси с качествения аспект на достойния труд при младите хора, а основните стандарти на труд и другите свързани с качеството на труда стандарти, като работно време, минимално заплащане, социално осигуряване и гарантиране на здравето и безопасността на работното място, трябва да заемат централно място в полаганите усилия;

Създаване на повече и по-добри работни места и включване в пазара на труда

- 2. призовава Съвета и Комисията да изготвят стратегия за заетостта в ЕС, която да съчетава финансови инструменти и политики в областта на заетостта с цел се избегне увеличаване на броя на безработните, и която да доведе до определянето на ориентировъчни цели за заетостта при младите хора; призовава стратегията за заетостта да отделя специално внимание на създаването на "зелени" работни места и на работни места в и социалната икономика, като същевременно се гарантира участието на Парламента в процеса на вземане на решения;
- 3. подчертава, че е важно държавите-членки да създават „зелени“ работни места, например чрез предлагане на обучение по екологични технологии;
- 4. приканва държавите-членки да създадат ефективни стимули, като например субсидии за наемане или осигурителни вноски за млади хора, гарантиращи достоен живот и условия на труд; тези стимули следва да насърчат държавните и частните работодатели да наемат на работа млади хора, да инвестират както в създаването на работни места за млади хора, така и в продължаващо обучение и подобряване на

- уменията им по време на заетостта и да подкрепят предприемачеството сред младите; подчертава особената роля и значение на малките предприятия по отношение на експертния опит и традиционните знания; призовава да се осигури на младите хора достъп до наскоро създадения европейски механизъм за микрофинансиране;
5. подчертава важността на образованието в сферата на предприемачеството, неразделна част от процеса на придобиване на умения, необходими за нови видове заетост;
 6. призовава държавите-членки да разработят амбициозни политики за обучение на младите хора;
 7. призовава Комисията, като има предвид, че успешните национални партньорства се установяват между училища, университети, предприятия и социални партньори, да насърчава и подкрепя пилотни проекти в областта на новите сектори за стратегическо развитие, които да предоставят подходящо научно и технологично обучение и обучение, насочено към заетостта за млади хора, особено за жени, за да се подпомогнат иновациите и конкурентоспособността на предприятията, използвайки за тази цел стипендии за обучение, чиракуване на ниво висше образование и не-нетипичните трудови договори;
 8. призовава университетите да установяват контакти с работодатели на ранен етап и да осигуряват на студентите възможността да придобиват необходимите за пазара на труда умения;
 9. призовава държавите-членки да предприемат широкообхватни мерки за стимулиране на икономиката, например намаляване на данъците и намаляване на административната тежест за МСП с цел постигане на растеж и създаване на нови работни места, най-вече за млади хора;
 10. изразява надежда за успешно усвояване на микрокредити от млади хора; счита, че на лицата, започващи нов бизнес, следва да бъдат предоставени надеждни и професионални консултации;
 11. призовава държавите-членки да въведат приобщаващи и целесъобразни политики за пазара на труда, които да осигурят достойно включване и смислена професионална заетост на младите хора, например чрез създаването на мрежи за мотивация, механизми за стажуване заедно с финансова помощ, така че стажантите да могат да се преместят и да живеят в близост до мястото, където се провежда стажът, международни центрове за професионално развитие и младежки центрове за индивидуални консултации по въпроси като общата организация и познаване на правните аспекти, свързани с техния стаж;
 12. отчита трудния достъп до финансиране за младите хора, които искат да създадат и развият собствено предприятие; призовава държавите-членки и Комисията да приемат мерки за улесняване на достъпа на млади хора до финансиране и да създадат програми за ръководство за създаване и развитие на предприятия, които да бъдат насочени към младите хора, в сътрудничество с деловите среди;

13. призовава държавите-членки да насърчават уменията на напусналите в ранна възраст училище и да ги подготвят за заетост чрез иновативни проекти;
14. призовава държавите-членки да включват в плановете си за реструктуриране на схемите за обучение сътрудничество на ранен етап между училищата и работодателите; счита, че общинските и местните органи следва да бъдат включени в планирането на образованието и обучението, тъй като те разполагат с мрежа от контакти с работодатели и знаят от какво имат нужда работодателите;
15. призовава Комисията да разшири финансовия капацитет на Европейския социален фонд и да гарантира неговото по-ефективно използване, да задели най-малко 10 % от фонда за проекти, насочени към младите хора, и да улесни достъпа до фонда; настоятелно призовава Комисията и държавите-членки да не излагат на риск осъществяването на малки иновационни проекти с прекомерен контрол, както и да извършат преглед на ефективността и добавената стойност на програми като „Младежта в действие“ по отношение на възможностите за заетост за млади хора; настоятелно призовава държавите-членки да подобрят подбора си на цели по отношение на младежта;
16. призовава държавите-членки да поставят като приоритет сътрудничеството между бизнеса и образователните институции като най-добрия инструмент за борба срещу структурната безработица;

Образование и преход от образование към заетост

17. призовава държавите-членки да задълбочат усилията си за ограничаване на ранното напускане на училище, за да постигнат целите на стратегията „ЕС 2020“ за не повече от 10 % ученици, напускащи преждевременно училище, до 2012 г.; приканва държавите-членки да използват широк кръг от мерки за борба срещу ранното напускане на училище и срещу неграмотността, например намаляване на броя на учениците във всеки клас, подпомагане на ученици, които не могат да си позволят да завършат задължителното си образование, акцентирание върху практическите аспекти на учебната програма, назначаване на наставници във всички училища, въвеждане на незабавно последващо наблюдение на децата, напуснали преждевременно училище; дава за пример Финландия, която успя да намали броя на учениците, напускащи преждевременно училище, чрез проучване заедно с тях на възможностите за търсене на нова посока; приканва Комисията да координира проект за най-добрите практики;
18. призовава държавите-членки да подобрят връзките между образователната система и света на работата и да създадат средства за предвиждане на търсенето на умения и качества;
19. призовава за увеличаване на усилията, за да се гарантира, че децата получават необходимото насърчение на ранен етап и най-вече да се предостави целенасочена подкрепа за деца с езикови проблеми или други увреждания, така че те да получат възможно най-доброто образование и възможности за кариера;

20. призовава за по-голям брой и по-качествени възможности за чиракуване; позовава се на положителния опит от системата на професионално образование и обучение (ПОО) в страни като Германия, Австрия и Дания, където системата се възприема като важна част от прехода на младите хора от образование към заетост; призовава държавите-членки да подкрепят схемите за чиракуване и да стимулират предприятията да предоставят възможности за обучение на млади хора дори по време на криза; подчертава значението на подходящото обучение за осигуряване на висококвалифицирана работна сила, от която предприятията ще се нуждаят в бъдеще; подчертава, че стажовете не трябва да заменят редовни работни места;
21. призовава за по-добри и по-сигурни практикантски програми; призовава Комисията и Съвета, в съответствие с поетия в съобщението на Комисията COM(2007)0498 ангажимент „да предложи инициатива за Европейска харта за качеството на практикантските програми”, да създадат Европейска харта за качеството на практикантските програми за определяне на минимални стандарти на практикантските програми, за да гарантират образователната им стойност и да предотвратят експлоатацията, като вземат предвид, че практикантските програми са част от образованието и не следва да заместват реалните работни места; тези минимални стандарти следва да включват описание на съответната длъжност или квалификацията, които следва да бъдат придобити, ограничение на продължителността на практикантските програми, минимално заплащане въз основа на стандарта на живот на мястото, където се провежда практикантската програма, съгласно националните традиции, застраховки в тяхната сфера на труд, социални осигуровки съгласно местните стандарти и ясна връзка с въпросната образователна програма;
22. призовава Комисията да представи статистически данни относно практикантските програми във всяка държава-членка, които да включват:
- брой на практикантските програми
 - продължителност на практикантските програми
 - социални придобивки за практиканти
 - заплащане, отпускано на практиканти
 - възрастови групи на практикантите
- както и да представи сравнително проучване за различните схеми за практикантски програми, съществуващи в държавите-членки на ЕС;
23. призовава всички държави-членки да контролират спазването на тези изисквания;
24. призовава държавите-членки да създадат Европейска система за удостоверяване и признаване на знанията и уменията, придобити чрез чиракуване и стажове, което ще помогне за увеличаване на мобилността на младата работна сила;
25. призовава за защита на младите хора от работодатели в държавния и частния сектор, които използват схеми за професионален опит, чиракуване или стаж, за да покрият техните основни и най-съществени нужди с минимални разходи, като се

възползват недобросъвестно от желанието на младите хора да учат без бъдещи перспективи за постоянна заетост като част от работната сила на тези работодатели;

26. подчертава важността на насърчаването на трудовата и образователната мобилност на младежите във всички държави-членки, както и необходимостта от подобряване на признаването и прозрачността на квалификациите, знанията и дипломите в ЕС; призовава за удвояване на усилията за развитие на Европейска квалификационна рамка за обучение през целия живот и на Европейска референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение и за укрепване на програмата „Леонардо да Винчи“;
27. призовава държавите-членки да ускорят хармонизацията на националните квалификационни профили и европейските квалификационни профили, с цел повишаване мобилността на младите хора в сферите на образованието и трудовата заетост;
28. подчертава ролята на частните образователни институции, тъй като частният сектор обикновено е по-иновативен в разработването на курсове и по-гъвкав в предлагането им;
29. призовава държавите-членки да осигурят на младите хора, които участват в схеми за стаж, професионален опит или чиракуване, пълни трудови и социалноосигурителни права, като субсидират, където е подходящо, част от техните вноски;
30. призовава Комисията и държавите-членки да включат схемите за чиракуване, стаж и професионален опит към системите за социално осигуряване;
31. призовава държавите-членки да укрепят системите за образователна консултация на етапа на началното и средното образование, за да помогнат на младите хора и техните семейства да изберат образованието и обучението, които отговарят най-точно на реалните им умения, възможности и желания, като по този начин намалят риска от напускане на училище или провал;
32. признава, че по време на криза младите хора се стремят да получат образование и следва да бъдат насърчени в тази насока; призовава всички държави-членки да осигурят равен достъп до образование за всички, като гарантират минимално право на безплатно и подходящо финансирано образование от детската градина до университета и като осигуряват финансова помощ за младите студенти; призовава държавите-членки да продължават да инвестират в образование и обучение въпреки наличието на бюджетни и социални ограничения, да започнат да прилагат в най-кратък срок европейската квалификационна рамка и, ако е необходимо, да създадат национални рамки на уменията;
33. припомня, че целта на процеса от Копенхаген е да насърчи отделните хора да ползват широката гама от предлагани възможности за професионално обучение (напр. в училищата, във висшето образование, на работното място или в частни курсове);

34. призовава Комисията да разшири програмите на ЕС, които подпомагат образованието и повишаването на уменията, като „Учене през целия живот“, Европейския социален фонд, действията по програма „Мари Кюри“ и „Еразмус Мундус“ и инициативата за научно образование;
35. призовава държавите-членки да създадат национални работни групи по въпросите на младежта, за да гарантират по-тясна връзка между образователната система и пазара на труда и да насърчават по-голяма споделена отговорност между правителствата, работодателите и отделните лица за инвестиране в умения; призовава държавите-членки да осигурят органи за консултация във всички училища, които да помагат за улесняване на прехода от образование към навлизане на пазара на труда и да насърчават сътрудничеството между участниците в публичния и частния сектор;
36. счита, че е изключително важно образователната система да бъде адаптирана към бързо променящия се трудов пазар и търсенето на нови професии;
37. счита, че изучаването на езици е от основно значение за улесняване на достъпа на младите хора до пазара на труда и способства за тяхната мобилност и равни възможности;

Приспособяване към потребностите на отделния индивид и пазара на труда

38. призовава Комисията и държавите-членки да предоставят на младите хора информация относно изискванията на пазара на труда, при условие че са въведени подходящи механизми за преглед, които да следят развитието в професиите; призовава Комисията и държавите-членки да разработят политики и стратегии, основани на жизнения цикъл, които да постигат по-добра интеграция на образованието и заетостта, в които безопасният преход да бъде ключов аспект и които да предвиждат непрекъснато повишаване на уменията на работната сила, осигурявайки ключовите умения, които изисква пазарът на труда;
39. призовава Комисията да засили своята дейност по признаването на професионалните квалификации, включително неформалното обучение и трудовия стаж, с цел да подпомогне мобилността на младите хора;
40. призовава държавите-членки да насърчават признаването на образователните постижения, придобити в рамките на неформалното обучение, за да могат младите хора да демонстрират своето образование и компетентност, както се изисква от тях при търсенето на работа на пазара на труда;
41. призовава за осигуряване на по-голяма подкрепа и престиж за професионалното обучение;
42. настоятелно призовава Комисията, заедно със социалните партньори, да преразгледа стратегията за съчетаване на гъвкавост и сигурност, за да даде приоритет на сигурността при преход при създаването на мобилност и по-лесен достъп за младите хора; подчертава, че гъвкавост без социална сигурност не е устойчив начин за справяне с проблемите, с които младите хора се сблъскват на

пазара на труда, точно обратното, това е начин за заобикаляне на трудовите и социалноосигурителните права на младите хора;

43. отправя призив към държавите-членки да включат всички компоненти на съчетанието на гъвкавост и сигурност в националните проекти за стратегии в областта на заетостта при младежите, а именно:
- а. гъвкави и надеждни договорни условия,
 - б. всеобхватни програми за обучение, стаж или учене през целия живот, осигуряващи постоянно развитие на уменията,
 - в. ефективни активни политики за пазара на труда, поставящи акцент върху уменията, качествената заетост и включването,
 - г. ефективни механизми за трудова мобилност,
 - д. системи за социална сигурност, които гарантират на младите хора сигурност при преход между различните видове заетост, между заетост и безработица или между обучение и заетост, вместо да ги принуждават да бъдат гъвкави,
 - е. ефективни механизми за контрол, за да се гарантират трудовите права;
44. призовава държавите-членки и социалните партньори да осигурят качествена работа, за да предотвратят попадането на младите хора в „капана на несигурността“; призовава държавите-членки и социалните партньори, въз основа на съществуващите национални закони и в сътрудничество с Комисията, да изготвят и приложат по-добри стандарти за защита на хората, които работят при несигурни условия или ниско качество на труд;
45. призовава Комисията да изготви оценка на дългосрочните последици от безработицата сред младите хора и справедливостта между поколенията;
46. подчертава необходимостта от стабилен и структуриран социален диалог на всички работни места с цел защита на младите работници от експлоатация и от несигурното естество на временната заетост; подчертава необходимостта социалните партньори да се обърнат към младите работници и техните специфични нужди;
47. призовава Комисията и държавите-членки да направят повече, за да гарантират правилното транспониране и ефективно прилагане на Директивата за равно третиране в областта на заетостта, която забранява дискриминацията на основание възраст; счита, че следва да се направи много повече, за да се гарантира, че както работодателите, така и служителите са запознати със своите права и задължения съгласно това законодателство;
48. призовава държавите-членки и социалните партньори да приложат стратегии за информиране и образование на младите хора относно техните трудови права и различните възможности за интегриране на пазара на труда;

49. приканва Комисията и държавите-членки да насърчават сближаването на сферата на заетостта и образованието, така че да могат да бъдат създадени възможности за обучение, като например професионалното образование и обучение, които да съчетават теоретични понятия с практически опит, за да предоставят на младите хора необходимите общи умения и специфичен опит; призовава Комисията и държавите-членки също така да инвестират в информационни кампании за професионалното образование и обучение и придобиването на технически и предприемачески знания, така че тези възможности вече да не бъдат считани за избор на нискоквалифицирани лица, а за възможност за запълване на недостига на технически кадри на пазара на труда, търсенето на които се е увеличило осезателно, и за съживяване на европейската икономика;
50. призовава държавите-членки и социалните партньори да започнат по-интензивно планиране и прилагане на програми за улесняване на достъпа на младите хора до пазара на труда чрез активни политики за заетост най-вече в онези региони и сектори с висок процент на безработица сред младите хора;
51. призовава държавите-членки да поемат въздействието на безработицата сред младежта върху пенсионните права на това поколение, и като вземат предвид времето, което са отделили, за да се образуват, да им предоставят стимули да продължат образованието си за по-дълъг период от време;
52. призовава социалните партньори да увеличат усилията си за информиране на младите хора относно техните права за участие в социалния диалог и да насърчат участието на тази голяма част от икономически активното население в структурите на техните представителни органи;

Недостатъци и дискриминация

53. призовава Комисията и държавите-членки да гарантират, че националното законодателство относно младежта и най-вече националното законодателство, което се основава на Директивата за равно третиране в областта на заетостта (2000/78/ЕО), не се използва, за да дискриминира достъпа на млади хора до социални придобивки; счита, че следва да се направи много повече, за да се гарантира, че както работодателите, така и служителите са запознати със своите права и задължения съгласно това законодателство;
54. призовава държавите-членки да осигурят инициативи, които да гарантират, че младите имигранти могат да научат езика на приемащата страна, че квалификацията, които са придобили в своята страна на произход, се признават и че имат достъп до основните умения, като по този начин им дават възможност за социална интеграция и участие на пазара на труда;
55. призовава Комисията и държавите-членки да предоставят на младите родители адекватни и по-добри възможности за грижи за децата, като например целодневни училища, на приемливи цени, като по този начин дадат възможност на младите родители, и по-конкретно младите майки, да участват в пазара на труда;
56. призовава осигуряваната от държавите-членки помощ за млади родители под

формата на детски градини или детски ясли да бъде достатъчна, за да не ги възпрепятства да участват на пазара на труда;

57. призовава държавите-членки да предприемат краткосрочни действия, насочени към безработните млади мъже в засегнатите от кризата сектори, като не забравят дългосрочните проблеми, пред които са изправени младите жени, които искат да навлязат на пазара на труда;
58. призовава държавите-членки да въведат конструктивни мерки за действие в подкрепа на младите хора в секторите от пазара на труда, където младежта не е достатъчно добре представена, за да преодолеят последиците от дискриминацията въз основа на по-млада възраст и да постигнат реално разнородна работна сила, като осигурят и необходимите условия за млади хора с увреждания; изтъква добрия опит с предприемането на конструктивни действия за борба срещу дискриминацията;
59. подчертава необходимостта от разработване на специфични програми за хората с увреждания, насочени към увеличаване на шансовете им за достъп до пазара на труда;
60. подчертава, че е важно да бъдат насърчавани стажовете и мобилността на младите хора, участващи в школи или обучение, свързани с артистични дейности, като кино, музика, танци, театър или цирк;
61. счита, че трябва да е налице по-голяма подкрепа за доброволческите програми в различни сфери, включително, наред с другото, в социалната, културната и спортната сфера;
62. призовава различните сектори на промишлеността да създадат партньорства между поколенията в бизнеса и организациите, като по този начин създадат възможност за активен обмен на знания и умения и съчетаят по продуктивен начин опита на различните поколения;
63. признава важността на това младите хора да могат да бъдат финансово независими и призовава държавите-членки да гарантират, че всички млади хора имат право на достойно равнище на доходи, което да им дава възможност да водят финансово независим живот;
64. призовава държавите-членки да гарантират, че ако желаят, младите хора могат да получат ефективно съдействие при избора на кариера, като получат информация относно своите права и управлението на минималните доходи;

Стратегии и инструменти за управление на равнище ЕС

65. предлага Съветът и Комисията да предложат „европейска гаранция за младите хора“, която да гарантира на всеки млад човек в ЕС работа, чиракуване, допълнително обучение или съчетание от работа и обучение след максимален срок от четири месеца без работа;

66. приветства напредъка в изготвянето на стратегията „ЕС 2020“, но изразява съжаление от липсата на публична и прозрачна оценка на Лисабонската стратегия, и в частност на Европейския пакт за младежта, включително на ориентировъчните цели за младежта, и изразява съжаление от липсата на достатъчно консултации със социалните партньори, гражданското общество и младежките организации в процеса на разработване на стратегията „ЕС 2020“;
67. призовава държавите-членки да въведат нови обвързващи ориентировъчни цели за младежта; приканва Комисията да извършва ежегодна оценка на съществуващите ориентировъчни цели за младежта и на гаранцията за младите хора, за да постигне резултати и напредък въз основа на статистическа информация, която е по-добре категоризирана и разделена на групи, особено по пол и възрастова група;
68. призовава Съвета и Комисията да договорят и приложат нови подобрени инструменти за управление на дейността и за информация в областта на заетостта при младежите;
69. предлага създаването на постоянна работна група на ЕС за младежта с участието на младежки организации, държавите-членки, Комисията, Парламента и социалните партньори, която да наблюдава мерките в областта на заетостта при младежите, да даде възможност за широко представителни политики, да обменя примери за най-добри практики и да инициира нови политики;
70. подчертава, че е важно младите хора да бъдат включени в изготвянето на образователни и квалификационни политики, така че да бъдат взети под внимание потребностите на тази група; в тази връзка препоръчва Комисията да се консултира с представители на националните младежки съвети по въпросите, засягащи приоритетите на младите хора;
71. призовава държавите-членки да оценят въздействието на политиката върху младежта, да включат младежите във всички процеси и да създадат съвети за младежта, които да наблюдават политиките, свързани с младите хора;
72. призовава европейските институции да дадат пример, като премахнат рекламите за неплатен стаж от своите уебсайтове и започнат да плащат:
- минимално заплащане въз основа на разходите за стандарта на живот на мястото, където се провежда практикантската програма,
- социални осигуровки на всички свои практиканти;
73. възлага на председателя на Парламента да препрати настоящата резолюция на Съвета, Комисията и правителствата и парламентите на държавите-членки.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Икономическият спад доведе до значително повишаване на безработицата в ЕС-27 и е очевидно, че младите хора бяха непропорционално тежко засегнати от нея. Днес над 5,5 милиона млади хора под 25 години са безработни, което се равнява на 21,4 процента, двойно повече от средното равнище на безработица. За съжаление положението на младите хора в Европа няма да се подобри с времето: очаква се равнището на безработица да се повиши още повече.

Безработицата сред младежта е един от най-належащите проблеми на Европа. Залагайки на карта икономическото и социалното бъдеще на ЕС, рискуваме цяло едно поколение да стане жертва на социалното изключване.

Нашите общества плащат висока социална и икономическа цена за безработицата сред младежите, изразяваща се в загуба на възможности за икономически растеж, отслабване на данъчната основа, което подкопава инвестициите в инфраструктура и публични услуги, повишени разходи за подобряване качеството на живота и неефективно използване на инвестициите в образование и обучение. Младежта на Европа е съкровищница на неоползотворени човешки ресурси. Икономическите и социалните перспективи призовават към действие.

Навлизането в трудова възраст като безработен оставя трайни белези върху личността. Проучванията ясно сочат, че хората, които като млади са били безработни, на по-късен етап от жизнения си път продължават да страдат от пагубното влияние на безработицата. Безработицата в младежка възраст повишава риска от дългосрочна безработица и оказва негативно влияние върху равнището на доходи на по-късен етап. Освен това, при повишаване на безработицата се покачва и равнището на бедност, заболявания, престъпност и самоубийства. Не можем да приемем младите хора в Европа да станат жертва на социалното изключване.

Не само икономическата криза възпрепятства достъпа на младежта до пазара на труда и изграждането на независим, зрял живот. От 80-те години насам се обръща специално внимание на препятствията, с които се сблъскват младежите на пазара на труда. Някои факти разкриват мащаба на проблема:

Младите работници не само по-често са безработни от възрастните работници, но и по-често заемат несигурни, временни работни места с по-ниско качество, по-ниски заплати и по-малки социални осигуровки. Освен това, младите работници работят при по-ниски стандарти на здраве и безопасност на работното място, като при тях рискът от нараняване на работното място е поне с 50 процента по-висок в сравнение с по-опитните им колеги.

Добрата новина е, че ако успеем да включим младите хора в работната сила и обществото, това ще донесе огромни ползи. Създаването на повече и по-добри работни места за младите хора ще повлияе положително в няколко посоки: то ще повиши многократно ефективността на нашите икономики и общества, ще стимулира инвестициите и потребителското търсене, и ще изгради по-стабилни и по-тесни социални връзки между поколенията. Не на последно място: достойният труд и

включването помагат на младите хора да преминат от социална зависимост към самостоятелност и да избегнат бедността, и им позволява да дадат своя активен икономически и социален принос на обществото.

Всички държави-членки трябва да вземат мерки и да противодействат на безработицата сред младежта с приоритети на политиката и стратегии, които отразяват националните специфики. В същото време обаче ЕС трябва да се обедини около общи стратегии. Справянето с проблема с младежта изисква единен и последователен подход, който съчетава намеса на макро- и микроикономическо равнище, фокусира се върху търсенето и предлагането на пазара на труда и взема под внимание както количеството, така и качеството на заетостта. Необходимо е балансирано съчетание от образователни, финансови, трудови и социални политики.

С икономически и политически инвестиции в нови работни места, образование и обучение, по-стабилни системи за социална сигурност, по-динамичен пазар на труда и осигуряване на достоен труд, можем да преобразим европейския пазар на труда и да преориентираме сегашните тенденции към по-добро бъдеще за младежта.

Нека направим въпроса за младежта приоритет на политическия дневен ред. Нека посрещнем това предизвикателство. Нека превърнем изгубеното поколение в поколение на надеждата.

27.4.2010

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

на вниманието на комисията по заетост и социални въпроси

относно насърчаване на достъпа на младежта до пазара на труда и укрепване на статута на стажантите, практикантите и чираците (2009/2221(INI))

Докладчик по становище: Katarína Neved'alová

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по култура и образование приканва водещата комисия по заетост и социални въпроси да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- A. като има предвид, че четири от десетте мерки, приети на извънредната среща на високо равнище на ЕС в Прага през 2009 г. по отношение на заетостта, засягат образованието, професионалното обучение, ученето през целия живот, чирачеството, улесняването на мобилността и по-доброто предвиждане на нуждите на пазара, както и на съответните умения,
1. счита, че образованието и обучението са от жизненоважно значение за интегрирането на младите хора на пазара на труда и подчертава необходимостта от осигуряването на достъп за всички до схеми за учене през целия живот, в това число официални и неофициални схеми на образование, а хората да получат уменията и компетентността, посочени в „Нови умения за нови работни места“; припомня, че придобиването на основни знания и добро ниво на обща култура е основен фактор за професионална мобилност;
 2. припомня, че целта на процеса от Копенхаген е да насърчи отделните хора да ползват широката гама от предлагани възможности за професионално обучение (напр. в училищата, във висшето образование, на работното място или в частни курсове);
 3. подчертава необходимостта да се осигури на всички млади хора възможността да разполагат със солиден набор от основни умения, които са от ключово значение за

насърчаване на мобилността през целия живот и които им дават възможност да се справят с промените на трудовия пазар и възникването на нови икономически и социални потребности;

4. счита, че изучаването на езици е от основно значение за улесняване на достъпа на младите хора до пазара на труда и способства за тяхната мобилност и равни възможности;
5. подчертава необходимостта от насърчаване на предприемачеството и оказването на подкрепа на младите хора при стартирането на собствен бизнес и насърчаването, и разширяването на програмата Еразмус за млади предприемачи; следователно препоръчва информационна кампания на ЕС в учебните заведения, която да обхване предприемачеството, началния капитал, данъчното облагане на проходащата стопанска дейност и помощта за продължаващо обучение;
6. подчертава, че е важно държавите-членки да създават „зелени“ работни места, например чрез предлагане на обучение по екологични технологии;
7. подчертава необходимостта от разработване на специфични програми за хората с увреждания, насочени към увеличаване на шансовете им за достъп до пазара на труда;
8. подчертава важността на образованието в сферата на предприемачеството, неразделна част от процеса на придобиване на умения, необходими за нови видове заетост;
9. счита за жизненоважно установяването на партньорства между света на образованието и работата, и призовава за подобряване на мобилността и езиковите възможности за учителите, студентите и младите предприемачи, чрез разширяване на програмата Еразмус;
10. подчертава необходимостта от нови инициативи или програми на равнище ЕС, насочени към подобряване на мобилността на студентите между системите за висше образование и бизнес сектора;
11. призовава държавите-членки да ускорят хармонизацията на националните квалификационни профили и европейските квалификационни профили, с цел повишаване мобилността на младите хора в сферите на образованието и трудовата заетост;
12. подкрепя осигуряването на стажове като неделима част от учебните програми, които да дадат възможност на учащите да усвоят умения и да придобият трудов опит, като така улеснят бъдещата им интеграция на пазара на труда; подчертава образователната функция на стажовете и изтъква, че те не бива да заместват трудовата заетост;
13. счита за изключително важно разработването на практикантски програми, тясно свързани с учебната програма, тъй като те дават възможност за консолидиране на уменията и за започване на работа само с известен предишен опит и обучени0435;

счита, че практикантските програми (със справедлива финансова компенсация) са необходимо средство за съчетаване на образование и работа, тъй като някои схеми постигат резултатност от 70 % постъпили на работа след успешно завършване на практикантска програма;

14. приветства резултата от срещата на европейските министри, отговорни за висшето образование, относно Болонски процес 2020 (28–29 април 2009 г.), на която беше отправен призив за укрепване на партньорствата между обществените органи, висшите учебни заведения, студентите, работодателите и служителите, което ще позволи по-доброто изпълнение на политиките за учене през целия живот;
15. призовава държавите-членки да насърчават признаването на образователните постижения, придобити в рамките на неформалното обучение, за да могат младите хора да демонстрират своето образование и компетентност, както се изисква от тях при търсенето на работа на пазара;
16. счита, че чираците следва да бъдат подходящо обучени и че това обучение в процеса на работа следва да бъде средство за придобиване не само на компетентност и умения, но също и на професионален усет; подкрепя укрепването на връзката между образованието и работата, и предлага в образованието да бъде отделено централно внимание на познанията в областта на цифровите технологии, новите технологии, науката и езиците;
17. призовава за по-стриктен мониторинг на дейността на стажантите и на сключените от тях трудови договори с цел предотвратяване на злоупотреби като тези, свързани с продължителността на стажа;
18. подчертава, че настоящата икономическа рецесия може да бъде използвана като уникална възможност за преразглеждане на политиките и укрепване на програмите, насочени към улесняване достъпа на младите хора до пазара на труда;
19. призовава за осигуряване на по-голяма подкрепа и престиж за професионалното обучение;
20. подчертава, че е важно да бъдат насърчавани стажовете и мобилността на младите хора, участващи в школи или обучение, свързани с артистични дейности, като кино, музика, танци, театър или цирк;
21. припомня, че новата стратегия „ЕС 2020“ трябва да играе ключова роля за подобряване на пригодността за наемане на работа на гражданите; предвид факта, че младите хора са ключов фактор за постигането на тези цели, както и една от най-засегнатите групи, счита за жизненоважно да им бъде осигурено по-добро образование и обучение, както и да бъдат насърчавани да се стремят към такова; подчертава необходимостта от пренасочване на бюджета на ЕС, за да може бюджетните приоритети на ЕС да се приведат в съответствие с политическите приоритети, очертани в стратегията „ЕС 2020“;
22. призовава държавите-членки да въведат програма за утвърждаващи действия по отношение на младите хора в онези сфери на пазара на труда, където тази група е

слабо представена;

23. счита, че трябва да е налице по-голяма подкрепа за доброволческите програми в различни сфери, включително, наред с другото, в социалната, културната и спортната сфера;
24. подчертава, че е важно младите хора да бъдат включени в изготвянето на образователни и квалификационни политики, така че да бъдат взети под внимание потребностите на тази група; в тази връзка препоръчва Комисията да се консултира с представители на националните младежки съвети по въпросите, засягащи приоритетите на младите хора;
25. призовава държавите-членки да предприемат всички мерки за борба с големия брой случаи на отпаднали от училищно обучение ученици, като мерките бъдат насочени към предоставяне на допълнителни квалификации за тези лица и улесняване на бъдещото им навлизане на пазара на труда;
26. счита, че е изключително важно образователната система да бъде адаптирана към бързо променящия се трудов пазар и търсенето на нови професии;
27. изразява дълбока загриженост относно увеличаващия се брой безработни млади хора, особено в условията на настоящата икономическа криза; приканва държавите-членки да гарантират, че пазарите на труда са възможно най-гъвкави, за да се гарантира, че лицата, които завършват своето образование или обучение, ще могат лесно да намират работа и да се прехвърлят от едно работно място на друго;
28. подчертава, че е важно изискването за грамотност в сферата на цифровите технологии и медиите да бъде заложено на всички нива в образованието, като процесът не спира и по време на стажовете, с което се цели всички граждани да имат отлични познания за работа с цифрови технологии;
29. призовава държавите-членки да предоставят на младите хора необходимите условия за развиване на изискваните от бизнес сектора умения, с цел увеличаване на възможностите за осигуряване на трудова заетост след приключване на образованието или обучението.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	27.4.2010
Резултат от окончателното гласуване	+: 25 -: 4 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Maria Badia i Cutchet, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Silvia Costa, Santiago Fisas Ayxela, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Katarína Neveďalová, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marco Scurria, Joanna Senyszyn, Timo Soini, Emil Stoyanov, Hannu Takkula, László Tőkés, Marie-Christine Vergiat, Milan Zver
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Liam Aylward, Ivo Belet, Oriol Junqueras Vies, Hans-Peter Martin, Iosif Matula
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Vicky Ford

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	2.6.2010
Резултат от окончателното гласуване	+: 42 -: 1 0: 4
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Regina Bastos, Edit Bauer, Jean-Luc Bennahmias, Mara Bizzotto, Milan Cabrnach, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Sergio Gaetano Cofferati, Marije Cornelissen, Frédéric Daerden, Karima Delli, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Pascale Gruny, Marian Harkin, Roger Helmer, Nadja Hirsch, Liisa Jaakonsaari, Martin Kastler, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Olle Ludvigsson, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Georges Bach, Raffaele Baldassarre, Jürgen Creutzmann, Marielle Gallo, Joe Higgins, Franz Obermayr, Antigoni Papadopoulou, Evelyn Regner, Birgit Sippel, Emilie Turunen
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Rosa Estaràs Ferragut, Oldřich Vlasák